

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	21119 - Geografia Rural / 1
Titulació	Grau de Geografia - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Miquel Grimalt Gelabert (Responsable) miquel.grimalt@uib.es						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
Jose Andres Lopez Tarazon ja.lopez@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
Marc Andreu Morell Tipper marc.morell@uib.cat	10:00	12:00	Dimecres	05/09/2018	25/07/2019	Despatx 60 (edifici Guillem Colom)

Contextualització

Sigau benvinguts a l'assignatura "Geografia Rural". L'assignatura "Geografia Rural" pretén ésser un dels instruments a través dels quals posar fonaments en la formació bàsica dels estudis de Grau en Geografia. Nogensmenys, forma part conjunt d'assignatures del mòdul troncal de tercer curs del títol de grau en Geografia, iniciant-se al primer quadrimestre del Curs 2010-2011.

"Geografia Rural" forma part del Mòdul Troncal del Títol de Grau en Geografia. El mòdul troncal alhora es subdivideix en tres matèries: Geografia Humana, Geografia Física i Geografia Regional. L'assignatura "Geografia Rural" forma part de la matèria Geografia Humana, matèria seqüenciada en 6 assignatures, una primera de caràcter general "Geografia Humana General" i la resta d'específiques. "Geografia Rural" és una de les 5 assignatures específiques de la matèria "Geografia Humana".

El mòdul troncal agrupa les competències específiques del títol i constitueix l'eix central de la Geografia com a disciplina científica. En conseqüència, l'assignatura "Geografia Rural" respon en el seu disseny a l'adquisició d'alguns dels objectius específics del Títol de Grau com són comprendre els coneixements fonamentals de la matèria geogràfica com a disciplina científica, ser capaç d'analitzar processos, canvis i interaccions al medi físic i a l'entorn humà, adquirir una consciència crítica de la importància de l'escala temporal en processos físics, humans i a llurs interaccions, així com aplicar enfocaments que integrin el context històric i social. L'assoliment dels objectius del mòdul troncal a on pertany l'assignatura "Geografia Rural" no tan sols us serà indispensable dins de la vostra carrera professional, tant a l'empresa com a l'administració pública, sinó que també contribuirà de manera decisiva a l'adquisició d'uns coneixements cabdals per a qualsevol formació personal que s'antulli compromesa amb la realitat que l'envolta. Ja siga en la presa de decisions que us sol·licitarà el món empresarial, en les tasques de diagnòstic territorial de l'àmbit laboral de la planificació o en la tasca més reflexiva però no per això menys important dels àmbits relatius a la docència i la recerca, haver

Guia docent

assolir aquests objectius serà una de les claus del vostre èxit, no tan sols en clau professional i personal sinó també pel que fa a la seva dimensió relacional i col·lectiva.

Requisits

L'assignatura té un caràcter de formació bàsica i en conseqüència, no té requisits essencials ni recomanables

Competències

Específiques

- * CE3 - Aplicar el coneixement de les formes en què l'organització social i territorial de les societats influeix en l'aprofitament dels seus recursos, l'ocupació humana del territori, la mobilitat de la població i la diversificació funcional de l'espai. .
- * CE4 - Demostrar un coneixement global de la construcció de llocs i entorns fora de la seva pròpia i immediata experiència quotidiana i comprendre la forma en què un determinat lloc s'ha constituït i és permanentment renovat per processos físics, ambientals, biòtics, socials, històrics, econòmics i culturals. .
- * CE5 - Utilitzar adequadament les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) per recopilar, processar, analitzar i interpretar la informació i fer front a qüestions geogràfiques. .
- * CE6 - Aplicar les principals tecnologies dedicades a l'estudi de les relacions recíproques del medi físic i humà, particularment les destinades a avaluar l'impacte ambiental de les activitats antròpiques, les seves conseqüències sobre el paisatge i la transmissió de continguts científics de forma que facilitin la seva aplicació en els entorns acadèmics, professionals, educatius i de divulgació. .

Genèriques

- * CG1 - Ser capaç de conceptualitzar patrons, processos, interaccions i canvis en el món físic i a l'entorn humà, entesos ambdós com un sistema dins d'una àmplia gamma d'escala espacials. .
- * CG3 - Desenvolupar-se en un context professional aplicant a la Geografia enfocaments que integrin el context històric i social. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Es tracta d'una assignatura de formació bàsica, raó per la qual s'ha pretès plasmar en la programació dels continguts de l'assignatura, els grans temes de la Geografia Rural. No obstant això, s'ha intentat que els continguts d'aquesta Geografia Rural s'adaptin al repte que actualment tenen les Ciències Socials d'analitzar els grans canvis que han tingut lloc al món aquests darrers 30 anys. S'analitzaran els grans temes de la Geografia Rural, subratllant l'estudi dels canvis i transformacions dels espais rurals multifuncionals del món industrialitzat i els canvis de l'agricultura a les societats del Sud global dins del context de la globalització.

Continguts temàtics

Guia docent

Bloc 1. Medi físic i agricultura al món

L'espai rural i la geografia rural

Agricultors i espais de producció agrícola al món

El medi físic com a condicionant de l'activitat agrària: latitud, condicions climàtiques, orografia i condicions edàfiques

Els components biòtics i abiòtics de l'agrosistema i la seva artificialització

Bloc 2. Les estructures de les explotacions agràries

Els sistemes de tinença

Grans i petites explotacions

La dinàmica de les explotacions agràries

Sistemes de producció i agricultura. Condicionants tècnics

Bloc 3. Política agrària i economia agroalimentària

Camperolat i reformes agràries

Industrialització i polítiques agràries

La innovació tecnològica i les multinacionals de l'alimentació

Sistemes de producció i estratègies de consum.

Bloc 4. Urbanització rural i globalització de l'agricultura

Desenvolupament rural i multifuncionalitat rural

Urbanització del camp i gentrificació rural

El Sud global: Treball i dependència agrícola

Financiarització i acaparement de terres

Metodologia docent

El procés d'ensenyança-aprenentatge al si de l'assignatura "Geografia Rural" es desenvoluparà a partir de l'ús de diversos formats, a saber: la classe teòrica a on el professor marcarà les línies mestres de temari; els seminaris i tallers de lectura en els que s'aprofundirà en aspectes concrets des de la reflexió, la discussió i el debat; la sortida de camp en les que observari analitzar la incidència de l'activitat humana sobre el territori; unes pràctiques de seguiment a l'aula; i les tutories en les que s'orientarà l'alumne en l'elaboració d'informes i memòries del seu treball no presencial. Per a la impartició d'aquesta assignatura s'empraran algunes eines de les noves tecnologies

Activitats de treball presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Exposició per part del professor de les línies mestres del temari	15

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Seminaris i tallers	Taller de lectures	Grup mitjà (M)	Discussió sobre un aspecte concret del temari a partir d'una lectura. Els alumnes treballaran un article prèviament lliurat pels professors sobre el que hauran de realitzar un assaig crític de tres planes. A més, cada alumne triarà per ordre d'arribada com a mínim un segon article diferent al primer d'entre una llista que lliuraran els professors i sobre el que hauran de redactar un assaig crític d'una plana. En cas de triar-ne més d'un procediran de la mateixa manera. Els criteris d'avaluació s'especificaran a l'aula i es penjaran a l'Aula Virtual de l'assignatura.	6
Seminaris i tallers	Taller de lectures	Grup mitjà (M)	Per parelles que seran establertes pels professors, els alumnes presentaran a l'aula l'article pel qual hagin treballat l'assaig crític de tres planes. La presentació tindrà una durada de 10 minuts i hauria d'estar orientada a generar debat a la classe. Es valorarà a discussió entre els membres de la parella presentadora, així com amb els alumnes que hagin triat treballar l'assaig crític d'una plana per al mateix article. Els criteris d'avaluació s'especificaran a l'aula i es penjaran en l'Aula Virtual de l'assignatura.	1
Seminaris i tallers	Treball	Grup mitjà (M)	Els alumnes realitzaran de manera individual un treball sobre una temàtica que els hi lliuraran els professors i on hauran de recollir els coneixements adquirits durant l'assignatura. Els alumnes hauran de seguir una guia d'estil que el professorat posarà a la seva disposició i hauran de lliurar un informe de 7000-8000 paraules com a màxim. Els criteris d'avaluació s'especificaran a l'aula i es penjaran en l'Aula Virtual de l'assignatura.	5
Tutories ECTS	Tutories	Grup petit (P)	El professorat considera que el tracte individualitzat amb cada alumne és fonamental en el desenvolupament de l'aprenentatge. Per tant, s'establiran una sèrie de tutories d'obligatòria assistència al llarg del curs (es presentarà un calendari aproximat durant les primeres sessions de classe). Aquestes tutories seran: - Individual: els alumnes hauran de realitzar, com a mínim, 1 tutoria individualitzada al llarg del curs amb algun dels professors, on es comentarà tots els tipus de dubtes/problemes, etc, que es vagin tenint - Grupal: es dedicarà un total de 3 sessions de classe a realitzar tutories grupals on es presenti el treball que s'ha de fer, es plantegin tots els problemes/dubtes que vagin sorgint, es realitzin pluges d'idees entre els companys, etc	6
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Prova objectiva. S'avaluaran els aspectes teòrics desenvolupats al llarg del curs i el contingut del material bibliogràfic d'obligada lectura.	2
Altres	Sortides de camp	Grup gran (G)	Les sortides de camp són el millor mètode, i el més immediat per a comparar el cos teòric de la Geografia Rural amb la realitat. Tenen gran importància perquè fonamenten la percepció directa d'elements geogràfics que enriqueixen els camps cognitius dels alumnes. Seran d'assistència obligatòria i s'haurà de lliurar un informe (entre 1000 i 2000 paraules) amb les notes de camp i el material bibliogràfic recomanat pel docent on els alumnes hauran de respondre a les qüestions que sobre les sortides els hi planteja el professor. Els criteris	10

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			d'avaluació s'especificaran a l'aula i es penjaran en l'Aula Virtual de l'assignatura.	
Altres	Pràctiques a l'aula	Grup gran (G)	Exposició sobre indicadors mundials de producció agrícola i visualització i reflexió i discussió d'un documental.	
Altres	Actituds i aptituds a l'aula	Grup gran (G)	Actituds i aptituds a l'aula. S'avaluarà l'actitud de l'alumne, el grau de participació, l'atenció, la correcció a l'aula, la disposició cap a l'estudi, etc. En aquest sentit, l'aula serà l'aula física però també els diferents fòrums que s'obriran a l'Aula Digital.	

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (4,2 crèdits, 105 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi i preparació d'unitats didàctiques	Amb la informació obtinguda a les classes teòriques i la bibliografia recomenada, l'alumne haurà de preparar i estudiar els continguts dels temes de l'assignatura.	35
Estudi i treball autònom individual	Lectures	Realització individual de les lectures encomenades pels docents i preparació dels assajos crítics.	20
Estudi i treball autònom individual	Preparació informe sortida de camp	Preparació de l'informe sobre les sortides de camp.	5
Estudi i treball autònom en grup	Presentació lectures	Realització i preparació de la presentació sobre la lectura lliurada pels professors.	10
Estudi i treball autònom individual o en grup	Realització treball	Realització i preparació del treball encomanat.	35

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació constarà de tres apartats:

1. Avaluació dels continguts. Consistirà en els informes de lectures, les proves orals on es presentaran i discutiran aquestes lectures, el treball que desenvoluparà individualment cada alumne i una prova objectiva on s'avaluarà la preparació i estudi de les unitats didàctiques, així com també l'assimilació i comprensió del

Guia docent

material bibliogràfic analitzat al Taller de Lectura i de les pràctiques presencials. Suposarà un 75% del total i, a més, perquè faci mitjana ponderada amb la resta la nota de cadascun dels ítems avaluats no pot ser inferior a 5.

2. Avaluació de les habilitats. La part pràctica s'avaluarà mitjançant l'exposició sobre indicadors mundials de producció agrícola, la visualització, reflexió i discussió guiada d'un documental i els assaigs sobre les sortides de camp. Els exercicis de pràctiques i els assaigs sobre les sortides se realitzaran de forma individual, l'exposició sobre indicadors mundials de producció agrícola se farà en grup de 2 alumnes i la visualització, reflexió i discussió guiada del documental es realitzarà de manera col·lectiva. Tot plegat, suposarà un 15% del total i, a més, a més, perquè faci mitjana ponderada amb la resta la nota de cadascun dels ítems avaluats no pot ser inferior a 5

3. Avaluació de les tutories i de les actituds i aptituds a l'aula. La part dedicada a l'avaluació d'actituds i aptituds representa un 10% sobre la nota final. No hi ha prova específica per aquest apartat. La forma d'avaluació és l'observació que realitza el professor de l'actitud de l'alumne a classe, el grau de participació, l'atenció, la correcció a l'aula, la disposició cap a l'estudi, etc. S'inclou també l'assistència i el seguiment de les tutories plantejades pels professors.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Taller de lectures

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Discussió sobre un aspecte concret del temari a partir d'una lectura. Els alumnes treballaran un article prèviament lliurat pels professors sobre el que hauran de realitzar un assaig crític de tres planes. A més, cada alumne triarà per ordre d'arribada com a mínim un segon article diferent al primer d'entre una llista que lliuraran els professors i sobre el que hauran de redactar un assaig crític d'una plana. En cas de triar-ne més d'un procediran de la mateixa manera. Els criteris d'avaluació s'especificaran a l'aula i es penjaran a l'Aula Virtual de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Els criteris d'avaluació s'explicaran a classe i es pujaran a l'Aula Virtual.
Percentatge de la qualificació final: 5% amb qualificació mínima 5	

Taller de lectures

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Per parelles que seran establertes pels professors, els alumnes presentaran a l'aula l'article pel qual hagin treballat l'assaig crític de tres planes. La presentació tindrà una durada de 10 minuts i hauria d'estar orientada a generar debat a la classe. Es valorarà a discussió entre els membres de la parella presentadora, així

Guia docent

com amb els alumnes que hagin triat treballar l'assaig crític d'una plana per al mateix article. Els criteris d'avaluació s'especificaran a l'aula i es penjaran en l'Aula Virtual de l'assignatura.

Criteris d'avaluació Els criteris d'avaluació s'explicaran a classe i es pujaran a l'Aula Virtual.

Percentatge de la qualificació final: 10% amb qualificació mínima 5

Treball

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Els alumnes realitzaran de manera individual un treball sobre una temàtica que els hi lliuraran els professors i on hauran de recollir els coneixements adquirits durant l'assignatura. Els alumnes hauran de seguir una guia d'estil que el professorat posarà a la seva disposició i hauran de lliurar un informe de 7000-8000 paraules com a màxim. Els criteris d'avaluació s'especificaran a l'aula i es penjaran en l'Aula Virtual de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Els criteris d'avaluació s'explicaran a classe i es pujaran a l'Aula Virtual.

Percentatge de la qualificació final: 35% amb qualificació mínima 5

Tutories

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	El professorat considera que el tracte individualitzat amb cada alumne és fonamental en el desenvolupament de l'aprenentatge. Per tant, s'establiran una sèrie de tutories d'obligatòria assistència al llarg del curs (es presentarà un calendari aproximat durant les primeres sessions de classe). Aquestes tutories seran: - Individual: els alumnes hauran de realitzar, com a mínim, 1 tutoria individualitzada al llarg del curs amb algun dels professors, on es comentarà tots els tipus de dubtes/problemes, etc, que es vagin tenint - Grupal: es dedicarà un total de 3 sessions de classe a realitzar tutories grupals on es presenti el treball que s'ha de fer, es plantegin tots els problemes/dubtes que vagin sorgint, es realitzin pluges d'idees entre els companys, etc
Criteris d'avaluació	Els criteris d'avaluació s'explicaran a classe i es pujaran a l'Aula Virtual.

Percentatge de la qualificació final: 5% amb qualificació mínima 5

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Prova objectiva. S'avaluaran els aspectes teòrics desenvolupats al llarg del curs i el contingut del material bibliogràfic d'obligada lectura.
Criteris d'avaluació	Els criteris d'avaluació s'explicaran a classe i es pujaran a l'Aula Virtual.

Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 5

Sortides de camp

Modalitat	Altres
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	Les sortides de camp són el millor mètode, i el més immediat per a comparar el cos teòric de la Geografia Rural amb la realitat. Tenen gran importància perquè fonamenten la percepció directa d'elements geogràfics que enriqueixen els camps cognitius dels alumnes. Seran d'assistència obligatòria i s'haurà de lliurar un informe (entre 1000 i 2000 paraules) amb les notes de camp i el material bibliogràfic recomanat pel docent

Guia docent

on els alumnes hauran de respondre a les qüestions que sobre les sortides els hi planteja el professor. Els criteris d'avaluació s'especificaran a l'aula i es penjaran en l'Aula Virtual de l'assignatura.

Criteris d'avaluació Els criteris d'avaluació s'explicaran a classe i es pujaran a l'Aula Virtual.

Percentatge de la qualificació final: 10% amb qualificació mínima 5

Pràctiques a l'aula

Modalitat	Altres
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Exposició sobre indicadors mundials de producció agrícola i visualització i reflexió i discussió d'un documental.
Criteris d'avaluació	Els criteris d'avaluació s'explicaran a classe i es pujaran a l'Aula Virtual.

Percentatge de la qualificació final: 5% amb qualificació mínima 5

Actituds i aptituds a l'aula

Modalitat	Altres
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Actituds i aptituds a l'aula. S'avaluarà l'actitud de l'alumne, el grau de participació, l'atenció, la correcció a l'aula, la disposició cap a l'estudi, etc. En aquest sentit, l'aula serà l'aula física però també els diferents fòrums que s'obriran a l'Aula Digital.
Criteris d'avaluació	Els criteris d'avaluació s'explicaran a classe i es pujaran a l'Aula Virtual.

Percentatge de la qualificació final: 5% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

CHALÉARD, J.-L. i J.P. CHARVET 2004.*Géographie agricole et rurale*. París: Belin.
CHAPUIS, R. i P. MILLE 2001.*Systemes et espaces agricoles dans le monde*. París: Armand Colin.
CLOUT, H.D. 2013 [1972].*Rural geography: an introductory survey*. Elsevier: Oxford.
GILLARDOT, P. 1997.*Géographie rurale*. París: Ellipses.
GRIGG, D.B. 1992.*An introduction to agricultural geography*. Londres: E. Hutchinson.
ILBERY, B (ed.) 1998.*The geography of rural change*. Harlow: Longman.
MOLINERO, F. 1990.*Los espacios rurales*. Barcelona: Ariel.
ROBINSON, G. 2004.*Geographies of agriculture. Globalisation, restructuring and sustainability*. Harlow: Pearson Education Limited.
WOODS, M. 2005.*Rural geography. Processes, responses and experiences in rural restructuring*. Londres: Sage.

Bibliografia complementària

Al llarg del curs s'aniran lliurant via l'Aula Digital articles i d'altres materials més concrets sobre diferents aspectes de l'assignatura. Aquests recursos seran la base del taller de lectures que es durà a terme durant una part de les classes pràctiques.

Guia docent

Altres recursos

A més dels texts de la bibliografia bàsica i la bibliografia complementària, l'alumne trobarà al seu abast una sèrie de recursos audiovisuals i digitals que l'ajudaran a complementar els materials ja existents.

